

SJ Norge AS

Att.: Børge Lein

Saksbehandler: Ola R. Fossum, 22 99 59 65

Vår ref.: 23/676-11

Deres ref.:

Dato: 12.12.2023

Tilsynsrapport SJ Norge AS

Om tilsynet

Statens jernbanetilsyn (SJT) utførte et tilsyn av SJ Norge AS. Tilsynet ble gjennomført som et tilsynsmøte ved SJ Norges kontor i Trondheim. Åpningsmøtet, intervjuer og sluttmøtet ble gjennomført 24. oktober 2023.

Vårt revisjonslag bestod av Ola R. Fossum (tilsynsleder) og Tom Helsinghof (fagrevisor).

Kontaktperson fra virksomheten var: Børge Lein (Leder sikkerhet og kvalitet - SJ Norge AS)

Tema for tilsynet var beredskap på togstrekninger i Norge som trafikkeres av SJ Norge AS, med fokus på fjelloverganger.

Tilsynet ble gjennomført som en del av vårt årlige tilsynsprogram. Tilsynet er basert på stikkprøver. Det innebærer at det kan eksistere mangler som ikke er blitt avdekket under tilsynet. Målet for dette tilsynet vurderes som oppnådd av SJT.

Innenfor de områder som ble vurdert i tilsynet, erfarte vi at virksomheten generelt hadde god oversikt over aktiviteter, oppfølging og risikoforståelse. SJ Norge AS fremviste en systematisk oppfølging av sikkerhet og beredskap på fjelloverganger i Norge som de trafikkerer.

Tilsynsrapporten inneholder ingen varsel om vedtak, men vi har registrert to funn relatert til temaet for tilsynet. Disse funnene er nærmere beskrevet under *andre forhold* i denne rapporten.

Vi mottok uttalelse fra SJ Norge AS til utkastet til tilsynsrapport, ref. deres epost fra Børge Lein datert 28.11.2023. Det fremkommer her at dere har gjennomgått utkastet til rapport og har ingen kommentarer til rapporten. Videre så står det at SJ Norge tar innhold i rapporten til etterretning.

Vedtak

Det følger ingen vedtak av denne tilsynsrapporten.

Andre forhold og veiledning

Følgende funn ble gjort under tilsynet og tas med ettersom disse må vurderes av SJ Norge AS, slik at funn ikke utvikler seg videre til avvik fra regelverket:

1. Bane NOR ytelseskrav til berging er 5,5 timer, mot tidligere 4,5 timer.
SJ Norge AS har ikke innført ekstra tiltak i form av beredskapsutstyr i tog basert på dette.

Merknad; SJ Norge AS har registrert flere tiltak i Synergi etter oppdatering av Beredskapsanalysen (08.09.23) for å ivareta relevante anbefalinger, deriblant tiltak 5 – «Vurdere om det bør gjøres en oppdatering av Beredskapsvurdering av utstyr i tog (ref. at ytelseskrav nå er 5,5 timer, men var 4,5 timer tidligere)» – tidsfrist 30 nov. 2023

Hva regelverket sier; Forordning (EU) 2018/762 om felles sikkerhetsmetode for krav til sikkerhetsstyringssystemer (CSM SMS) gjelder som norsk lov etter forskrift om gjennomføring av forordning (EU) 2018/762 § 1. Forordningens vedlegg I i uoffisiell norsk oversettelse lyder som følger:

5.5. Håndtering av nødssituasjoner

5.5.1. Organisasjonen skal identifisere nødssituasjoner og tilhørende tiltak som skal treffes til rett tid for å håndtere disse (se nr. 3.1.1. Risikovurdering) og for å gjenopprette normale driftsforhold i samsvar med forordning (EU) 2015/995(1)

5.5.5. Organisasjonen skal beskrive hvordan ressurser og midler for håndtering av nødssituasjoner er fordelt (se nr. 4.1. Ressurser), og hvordan opplæringskravene er fastlagt

Vår vurdering

SJ Norge AS har identifisert endrede forutsetninger for berging fra infrastrukturforvalter og har satt seg selv en frist til 30. november for å vurdere en oppdatering av deres egen beredskapsvurdering av utstyr i tog. SJT vurderer derfor at det ikke er nødvendig å gi pålegg, men understreker viktigheten av at virksomheten gjennomfører den planlagte vurderingen.

2. Kommunikasjon med togradio og mobiltelefon kan være en utfordring i tog, ref. feilmeldinger i Synergi [REDACTED].

Merknad; SJ Norge AS har gjort en vurdering av feil relatert til togradiosystemet i Beredskapsanalysen, 08.09.23 (kap. 4.1 - Erfarte avvik og feil relatert til beredskap).

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Hva regelverket sier; Forordning (EU) 2018/762 om felles sikkerhetsmetode for krav til sikkerhetsstyringssystemer (CSM SMS) gjelder som norsk lov etter forskrift om gjennomføring av forordning (EU) 2018/762 § 1. Forordningens vedlegg I i uoffisiell norsk oversettelse lyder som følger:

5.5. Håndtering av nødssituasjoner

5.5.2. Organisasjonen skal for hver identifiserte type nødssituasjon sikre at

- a) nødtjenestene umiddelbart kan kontaktes,
- b) nødtjenestene får alle relevante opplysninger, både på forhånd, for å forberede beredskapsinnsatsen, og når en nødssituasjon oppstår.

Vår vurdering

SJ Norge AS oppgir at ved feil på håndholdt enhet, så finnes det redundans gjennom togets faste togradior, samt også mobiltelefon som back-up. SJT forstår dere slik at besetningen alltid har mulighet til å kontakte nødtjenestene.

Redegjørelsen fra SJ Norge AS tyder på at dere har identifisert avvik knyttet til togradior, vurdert dem og iverksatt enkelte tiltak. SJ Norge AS oppgir at de har gjennomført tiltak, inkludert oppfølging mot BaneNor for relevante avvik.

SJT har ikke funnet lovbrudd som er grunnlag for å fatte vedtak, men SJT ønsker å understreke at SJ Norge AS skal sørge for at nødtjenestene alltid kan kontaktes. Hvis SJ Norge AS opplever avvik som tilsier at dette kravet ikke etterleves, må dere iverksette de tiltakene som er nødvendige for å sikre at nødtjenestene alltid kan kontaktes.

Vi har ikke notert andre forhold som vi anser som relevante å rapportere i forbindelse med dette tilsynet.

Rapportdato:

12.12.2023

Ine Ancher Grøn
senioringeniør - revisjonsleder, tilsyn

Ola R. Fossum
senioringeniør - tilsynsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Vedlegg 1 Regelverk og rettigheter

Vi kan føre tilsyn og fatte vedtak

I henhold til jernbaneloven¹ § 11 kan vi føre tilsyn og fatte vedtak. Vi varsler om vi vil fatte vedtak etter forvaltningsloven² § 16. Vedtak om å gi oss opplysninger og gjennomføre korrigerende tiltak er hjemlet i jernbaneloven § 11.

Dere har rett til å få veiledning om regelverket

Etter forvaltningsloven § 11 har dere rett til å få veiledning om krav i lover og forskrifter som vi fører tilsyn etter. Dette betyr at dere kan kreve å få vite hvilke lover og forskrifter som gjelder for din virksomhet, hvor dere finner dette regelverket og hvordan vi tolker krav i regelverket. Vi kan ikke gi konkrete råd om hvordan dere skal oppfylle regelverket.

Dere har rett til å klage på vedtak

Dere kan klage på hele eller deler av vedtaket til Samferdselsdepartementet etter reglene i forvaltningsloven § 28 flg. En eventuell klage sender dere til Statens jernbanetilsyn post@sjt.no. Klagefrist er tre uker fra dagen dere mottar tilsynsrapporten. På våre nettsider finner dere mer informasjon om hvordan dere går frem for å [klage](#).

Hvordan kan dere sende dokumentasjon?

Vennligst send deres dokumentasjon ved å benytte skjemaløsningen på våre nettsider: [Skjema for innsending av dokumentasjon](#). Oppgi rapportnummer ved innsending av dokumentasjon.

Dere har rett til å få informasjon om vår saksbehandling

Dere har rett til å få vite hvordan vi behandler saken og få innsyn i dokumentene i deres sak etter forvaltningsloven §§ 18-21.

Vi publiserer tilsynsrapporter på våre nettsider

Vi publiserer våre rapporter fra tilsyn med sikkerhet på våre nettsider, etter at vi har gjort en individuell vurdering om deler av rapporten skal unntas i henhold til offentleglova³ og eventuell skjermes i henhold til annet regelverk.

Dere kan kontakte oss

Ta gjerne kontakt med oss, hvis dere har spørsmål til dette brevet eller saken generelt. Dere kan sende en e-post til post@sjt.no eller ringe oss på telefon **22 99 59 00**. Vennligst angi tilsynsnummeret når dere kontakter oss.

¹ Lov om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (jernbaneloven) LOV-2021-06-11-87 01.07.1993

² Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) LOV-2022-06-17-63 01.07.2022

³ Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova) LOV-2021-06-18-124 01.07.2021